

Mede

Mogelijk
Maken

Herfst
2020

Aan de grond zitten. Zo heet het, als je geen cent meer te maken hebt. En zo vóelt het ook. ONSbank tilt jongeren met schulden weer op. **Layla** (20): 'Hier krijg ik de ruimte om vooruit te kijken.'

Achter elke jongere met schulden zit een verhaal. Kijk maar naar Layla. Ze was nog maar net achttien toen ze haar moeders huis en haar school achter zich liet. Samen met haar vriend begon ze aan een onbesuisd avontuur. 'Het leek wel een speelfilm. Wij tegen de wereld!' Maar zonder werk of geld groeiden de schulden het koppel snel boven het hoofd. 'Door schaamte duurde het lang voordat we hulp zochten.' ◀

Op pagina 4 lees je hoe deze film verder gaat. Spoiler alert: dankzij ONSbank komt een gelukkig einde steeds dichterbij.

...vrij!

Zó voelt schuldruist...

Een uitgestoken hand

Beste Medelezers!

Wat hebben we elkaar hard nodig gehad het afgelopen halfjaar. En nog steeds. Ik hoop dat je de kracht had om klaar te staan voor een ander, maar ook om hulp te ontvangen wanneer je die zelf nodig had. Een lift naar de dokter bijvoorbeeld, of iemand die even boodschappen voor je doet. Want vaak kunnen we een uitgestoken hand maar moeilijk accepteren.

Redenen om hulp af te slaan zijn er te over. Je wilt een ander niet tot last zijn, geneert je voor je situatie of hebt het gevoel meteen iets terug te moeten doen. Maar is dat wel terecht? Wie anderen helpt, doet dit vaak uit liefde. Waarom zou je het uit de weg gaan?

De jongeren in de openingsreportage laten zien hoe krachtig het is om hulp te vragen. Ze spreken openlijk over hun schulden, iets wat ze tot voor kort nooit hadden gedurfd. Het bewijst: als je je schaamte opzijzet én een helpende hand durft te vragen, kun je stappen maken. Oplossingen vinden voor problemen waar je zelf niet uitkomt.

Ook radio-dj Angelique Houtveen kan erover meepraten. Een paar jaar geleden werd bij haar endometriose ontdekt. Een chronische, pijnlijke aandoening. Maar hulp vragen? Dat deed ze nooit. Tot een goede vriend zei dat er daardoor juist steeds meer afstand ontstond tussen de twee. De inspirerende inzichten die dit opleverde, deelt ze met ons vanaf pagina 10.

Henriëtte Hulsebosch
Directeur Kansfonds

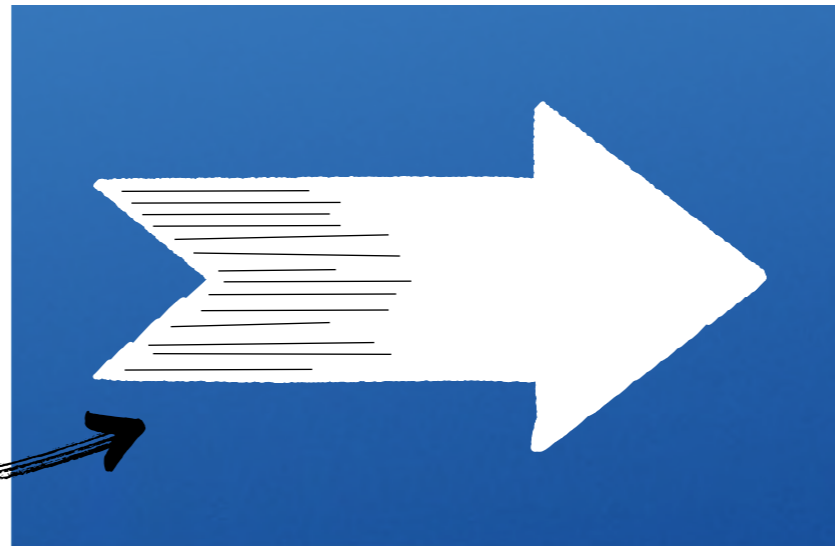

Lees je de *Mede*, dan wil je anderen waarschijnlijk graag hulp of aandacht geven. Je ziet de mensen die vaak minder gezien worden, en misschien niet eens de keuze hebben om hulp af te slaan – simpelweg omdat ze die nauwelijks krijgen. Daarom is jouw hulp, onze hulp, voor hen zo onbeschrijflijk waardevol.

14

Wat gebeurt er als Kansfonds gratis geld geeft aan mensen die in armoede leven?

18

Augustijnse orde vertrouwt deel van haar vermogen toe aan Kansfonds

COLOFON

Tekst en concept
Schrijf-Schrijf
Met medewerking van
Jan-Willem Wits
Eindredactie
Kansfonds en Hilde Duyx
Vormgeving
Autobahn
Fotografie
Maartje Brockbernd, Gerritjan Huinink, Marieke Odekerken en Sanne Zurne
Drukwerk
Altijd-drukwerk

Mede | zevende jaargang | nummer 26 | herfst 2020

Mede is het relatiemagazine van Kansfonds. **Mede** verschijnt vier keer per jaar en heeft een oplage van 1700 magazines. Kansfonds werkt aan een samenleving waarin mensen omzien naar elkaar, zodat kwetsbare mensen niet buitengesloten raken. Jaarlijks steunt het fonds zo'n 500 projecten van betrokken mensen die zich daarvoor inzetten.

Het werk van Kansfonds wordt mede mogelijk gemaakt door de bijdragen van particulieren, organisaties, de Nationale Postcode Loterij en de Nederlandse Loterij.

Schenken en nalatenschappen
Erika van Harten
e.vanharten@kansfonds.nl

Rekeningnummer
NL41 INGB 0675 8622 05

Abonnee van *Mede* worden? Of wil je je juist uitschrijven? Stuur een e-mail met je naam en adres naar **mede@kansfonds.nl**

f /kansfonds
i /kansfonds
t @kansfonds
in /company/kansfonds

Serenade van Stef

Kansfonds en de KRO-NCRV presenteren dit najaar een nieuw tv-programma: 'Serenade van Stef'. In een zevendelige serie spreekt zanger Stef Bos telkens met mensen die in hun leven in problemen kwamen door uiteenlopende omstandigheden. De rode draad is naastenliefde. Stef Bos spreekt met zijn gasten over hoop en omzien naar elkaar. 'Want', benadrukt Stef, 'de mooiste bloemen staan aan de rand van het ravijn.'

Na elke ontmoeting gaat hij met zijn band aan de slag om een inspirerend lied te componeren waarmee hij zijn gast zal verrassen. Stef: 'Een achtbaan van het leven in vijftien minuten met vuurwerk aan het einde.'

Te zien vanaf vrijdag 30 oktober om 16.45 uur op NPO1

Schuldruist

Van elke vijf jongeren tussen 18 en 24 zit er ééntje in de schulden. Het gaat al snel over hoge bedragen. Soms zo hoog, dat ze er zelf niet meer uitkomen. 'Schuld zorgt voor schaamte en stress, en staat je ontwikkeling in de weg', vertelt Willem Los. Als schuldhulpcoach van ONSbank helpt hij jongeren in nood via persoonlijke trajecten. 'We kijken naar het verhaal áchter de schulden. Pas dan komen er echte oplossingen, en ontstaat er rust.'

Boven het hoofd

Brian (26) laat zich graag interviewen. 'Goed om te laten zien waarin ik terecht ben gekomen. En vooral: hoe ik er weer uitkom.' Hij had een prima baan, een paar jaar geleden. Nu trouwens ook, net als zijn vrouw. Maar een tijdje zaten ze allebei zonder werk. De rekeningen stapelden zich op. Niet bij Brian zelf, maar op de deurmat van zijn buurman, waarmee hij hetzelfde huisnummer deelde. Brian: 'Toen hij met een vuistdik pak enveloppen aankwam, schrokken we ons rot. Halverwege de stapel durfden we de rest al niet meer te openen.' Brian deed wat zoveel jongeren doen als schulden hun hoog boven het hoofd groeien: hij stak zijn kop in het zand.

De wereld van schuld

Vanaf je achttiende ben je verantwoordelijk voor je geld. Een hele opgave, want schuld ligt overal op de loer. Telefoon, internet, zorgpremie, stufi, huur, belasting, noem maar op. Niet voor niets hebben veel achttienplussers schulden. Onder mbo'ers staat de teller zelfs op 37 procent. Als je niet aflost, beland je in een bijzondere wereld. Een wereld waarin je schuld wordt verhandeld aan incassobureaus en deurwaarders, die er handig winst mee maken. Zo verandert een rekening van tweehonderd euro zomaar in duizend euro schuld.

'Ons schuldsysteem zit apart in elkaar', vertelt Willem Los, schuldrustcoach bij ONSbank. 'Het is een verdienmodel, en een harde wereld voor wie erin terecht komt. Op sympathie hoef je meestal niet te rekenen. Schuld is schuld, regels zijn regels. Naar het individu wordt niet gekeken. Het punt is: schuld is juist persoonlijk. Er zit altijd een verhaal achter. Problemen thuis, een verslaving, het kan van alles zijn. Als je daar geen aandacht aan besteedt, komen mensen alleen maar dieper in de problemen.'

'Schulden bestaan voor een groot deel uit rente en boete', vervolgt Willem. 'Relatief kleine issues leiden zo tot bedragen die je niet meer overziet. Het gaat al snel over tienduizenden euro's. Wat denk je dat dit met je doet? Het ontnemt je alle perspectief. Creëert stress. Veroorzaakt vluchtgedrag. Je probeert het te vergeten. Maakt die brieven niet meer open. En schaamt

Layla: 'We logeerden bij vrienden.'

*Je ellende delen,
en merken dat je niet
de enige bent, geeft een
enorme opluchting'*

je ondertussen diep. Het wordt al snel een geheim, waardoor hulp zoeken in je omgeving of bij de instanties nóg lastiger wordt. En er nóg meer boete op boete komt.'

Zien we later wel

Layla (20) hield het thuis niet meer uit. Op haar achttiende nam ze de benen. Samen met haar vriend. Ze hadden niets, behalve de wil om er iets van te maken. Klinkt avontuurlijk, maar het viel tegen. 'Ook op school', vertelt Layla. 'Toen ik hoorde dat ik bleef zitten, kwam dat hard aan. Het was altijd mijn droom om voor de klas te staan, maar het leek alsof die droom in duigen viel.' Door teleurstelling en geldgebrek maakte ze een heftige keuze. Ze liet school achter zich om te gaan werken. Maar ook de baantjes liepen op niets uit. 'Al snel hadden we geen woning meer en logeerden we bij vrienden.' De rekeningen liepen intussen op. Zorgpremie, telefoon, ga zo maar door. Maand na maand, rente op rente, boete op boete. 'Zien we later wel, dachten we.'

Brians en Layla's verhalen krijgen in grote lijnen hetzelfde vervolg. Terwijl ze zich ellendig voelen over hun schuld, loopt die alleen maar op. Zeker als er na een tijdje incassobureaus en deurwaarders aan te pas komen. Brian: 'Ze breken je deur open. De rekening voor het slot is voor jou.' Als ze eenmaal zover zijn om bij schuldhulp aan te kloppen, schrikken ze van de reactie. Layla: 'Ik kreeg helemaal geen hulp, maar werd koeltjes doorverwezen. Ik voelde me een nummer.' Brian knikt instemmend. 'Ze sturen je van het kastje naar de muur. Het is eigenlijk puur geluk dat ik online op ONSbank stuitte.' Layla kreeg de tip van een vriendin.

Alles op tafel

Samen met twaalf andere Amsterdamse deelnemers startten Layla en Brian eerder dit jaar een traject bij ONSbank. Projectleider Hester vertelt hoe dat in zijn werk gaat. 'We beginnen altijd met een kennismaking, waarbij iedereen z'n verhaal vertelt. Waar kom je vandaan? Wat is je overkomen? Wat voor schulden heb je? Echt alles moet op tafel. Dat is heftig, maar je krijgt er iets moois voor terug: bevrijding. Je ellende delen, en merken dat je niet de enige bent, geeft een enorme opluchting.'

Brian: 'We durfden de rest van de enveloppen niet meer te openen.'

SAMENWERKING MET MINISTERIE VAN VWS

Schuld is een belangrijke oorzaak waardoor Nederlandse jongeren op straat belanden. Om hen weer perspectief te geven, steunt Kansfonds naast ONSbank nog vijf andere projecten die zich inzetten voor dak- en thuisloze jongeren. Ze zijn onderdeel van het Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren van het ministerie van VWS. De overige vijf projecten worden uitgevoerd door onze projectpartners LEVANTOgroep, STOOT, Neos, IDO en het Kandidatennetwerk. Lees meer over deze projecten en onze samenwerking met het ministerie van VWS op kansfonds.nl/zesprojecten.

'Nog een opluchting is dat je een schuldhulpcoach krijgt. Samen breng je je schulden in kaart, en bemiddel je met schuldeisers. Het doel: de claims terugbrengen naar de oorspronkelijke schuld, zónder de boetes. Als dit lukt, wordt het probleem beheersbaar. En doordat je zelf meewerkt, leer je dat er met schuldeisers vaak best te praten valt. Je moet de telefoon durven pakken. En dan is er natuurlijk nóg een belangrijke sleutel naar een oplossing: werk vinden. Zo nodig schakelen we daar een jobcoach voor in.'

Als er eindelijk schuldrust ontstaat, is het tijd om aandacht te besteden aan de deelnemers zelf. 'Dit doen we met een serie creatieve workshops. Zo maken de deelnemers een zelfportret in klei. Een opdracht die je letterlijk met jezelf confronteert. En die je nog iets leert: beginnen met de grote vormen en lijnen. De details komen later wel. Dit inzicht helpt je om je toekomst vorm te geven. Begin bij de grote vragen. Wie ben je, wie wil je zijn?'

Schild van schaamte en schuld

Rosana is groepscoach bij ONSbank. 'Dit programma werkt alleen als je er klaar voor bent. Bereid om je te openen,

Groepscoach **Rosana**: 'Ik weet hoe het is om te moeten overleven.'

te luisteren en te leren, en vooral om mee te doen. Vaak moet ik even ergens doorheen komen bij ze. Een schild van schaamte en schuld.' Hierbij helpt het dat Rosana zelf ook een hoop heeft meegemaakt. 'Op mijn negentiende werd ik zwanger, en sindsdien zorg ik in m'n eentje voor mijn dochter. Ik weet dus hoe het is om je alleen te voelen en te moeten overleven – en dat is ook wat deze jongeren doormaken. Door mijn verleden ben ik één van hen, en kan ik ze goed bereiken. Mijn boodschap is helder: wat je ook overkomt, je bent zelf verantwoordelijk. Als je dat beseft, kun je sterke keuzes maken en je eigen pad kiezen.'

Brian en Layla zijn bijna aan het einde van hun traject bij ONSbank. Ze hebben enorm veel opgestoken, zijn vol lof over ONSbank, en zien hun toekomst weer positief tegemoet. Brian: 'Volgende week krijgen we de laatste workshop. Storytelling. Daarna houden we onze eindpresentatie. Voor de groep, de coaches én vrienden en familie.' Je ziet nu al dat ze gaan *rocken* op die presentatie. De schuld is er nog, maar de schaamte is weg. ◀

Momentopname

—» Al onze inzet draait uiteindelijk om één ding: dat er mooie kansen ontstaan voor de mensen die dat nodig hebben. Het moment waarop dat gebeurt, is onbetaalbaar.

ONBEZORGD NEUZEN

Een kledingwinkel zonder kassa. Het klinkt geweldig, en dat is het ook. Tenminste, voor leden van de lokale Voedselbank en mensen in de bijstand. Want in het Groningse Grootegast mogen zij voor niets komen shoppen bij kledingbank Maxima. Deze naam doelt niet op de koningin, maar op een missie: mensen op weg helpen, 'van minima naar maxima'.

UNIEKE SAMENWERKING

In Groningen werken zeven Maxima-kledingbanken samen. Deze provinciale samenwerking is uniek in Nederland, en een groot succes. Het merendeel van de 250 vrijwilligers komt zelf uit de doelgroep. Samen bedienen ze elk half jaar 7.000 bezoekers. De vestiging in Grootegast opende in oktober 2019 dankzij steun van Kansfonds.

Maxima is een uitkomst

Heleen geniet met volle teugen van haar bezoekje. 'Voor mij is dit een cadeautje. Letterlijk en figuurlijk.' Na jaren hard werken en sporten ging ze door haar rug. 'M'n lijf was op.' Sindsdien zit fulltime werken er niet meer in. 'Nu ik in de bijstand zit, is leuke kleding vinden niet eenvoudig. Je moet op zoek in tweedehandswinkels en krijgt wat van vrienden en bekenden. Allemaal niet ideaal. Daarom is kledingbank Maxima echt een uitkomst. De kleding, veelal door winkels gedoneerd, is vaak nieuw. En ik hoef me geen zorgen te maken over de prijs.'

Helemaal Heleen

Vrijwilliger Karla ontvangt Heleen hartelijk in de winkel. Ze kent haar al sinds de opening, eind vorig jaar. 'In de rekken hangt niet veel wat ze past, want Heleen is een mooie lange dame. Dus als we iets voor haar tegenkomen, houden we het apart.' Uit het magazijn tovert Karla een pauwenshirt tevoorschijn. En, wat denk je? Hélemaal Heleen. 'Die gaat mee naar huis!' ◀

*‘Mijn hulp is
waardevoller
als ik er echt
kan zijn’*

3FM-dj **Angelique Houtveen** (34) heeft een roerige tijd achter de rug. Haar vader kreeg Alzheimer, en zelf heeft ze te dealen met een chronische ziekte. Haar ziekte gaf inspirerende inzichten over hulp geven én ontvangen. ‘Ik besepte ineens: als ik geen hulp vraag, beschadig ik misschien wel de vriendschap.’

A

Is Angelique in 2017 het Glazen Huis in mag, komen twee dromen uit. Die van haar én haar vader. Jarenlang volgde hij de actie van 3FM Serious Request op de voet, zowel op radio als tv. ‘Ooit zit jij ook in dat huis!’, zei hij ieder jaar tegen zijn dochter. ‘Tuurlijk pap, dat gaat echt niet gebeuren’, dacht Angelique. Maar hij kreeg tóch gelijk. Samen met radio-dj’s Sander Hoogendoorn en Domien Verschuuren liet ze zich de week voor kerst zeven dagen opsluiten om geld in te zamelen voor het Rode Kruis. ‘Ik dacht: wat gaaf, nu kan mijn vader de hele dag naar me luisteren!’ Op dag drie kreeg ze een telefoontje van haar vader. Of ze even langs kon komen, want haar moeder had autopech. ‘Hè, dacht ik. Is hij nou vergeten dat ik in het Glazen Huis zit? Dat was voor mij het eerste signaal dat het niet goed met hem ging.’

Verantwoordelijk voor je vader

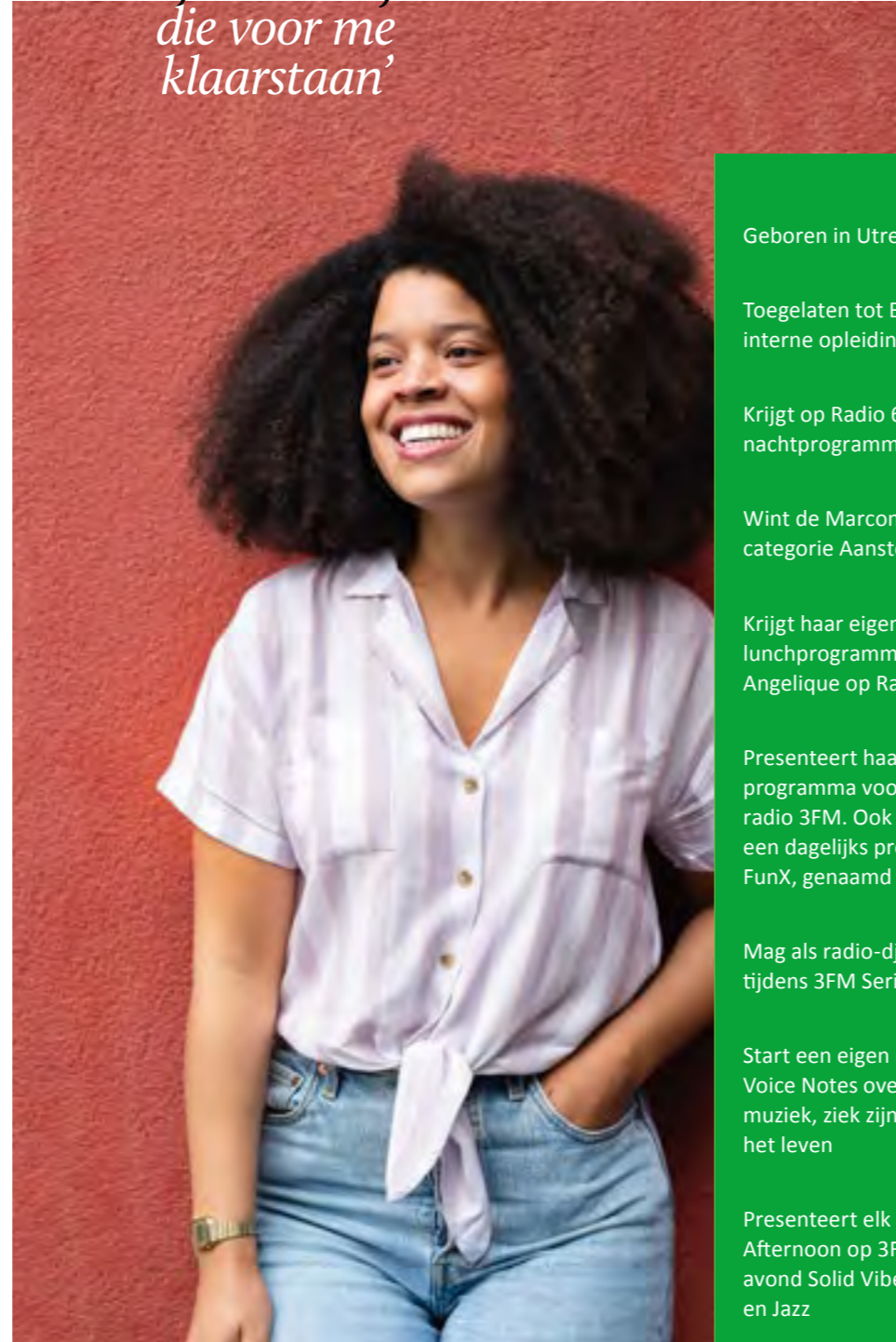
Begin 2019 kreeg haar vader de diagnose alzheimer. Angelique en haar broer Robin besloten om samen zijn bewindvoerders te worden – een status die ze officieel moesten aanvragen bij de rechter. Samen nemen zij nu al zijn financiële en medische beslissingen. ‘We proberen de situatie voor hem zo comfortabel mogelijk te maken’, vertelt Angelique. ‘We doen boodschappen, halen zijn medicijnen, gaan vaak langs en kletsen wat. Als hij een verhaal voor de tiende keer aan me vertelt, praat ik lekker met hem mee.’

In het begin vond ze dat heel moeilijk. ‘Ik zat volledig in de weerstandmodus. Als hij beweerde dat hij geen alzheimer had, reageerde ik gelijk met: “Je hebt wél alzheimer, pap. Ontken het nou niet.” Het is een pijnlijk proces. We zijn opeens verantwoordelijk voor iemand die altijd verantwoordelijk was voor ons. Ik voerde dit jaar gesprekken die net zo goed op een kinderdagverblijf hadden kunnen zijn. Met een casemanager van de dagbesteding die over mijn vader zegt: “Hij is wel een beetje druk op de groep.” Ik voelde me net een ouder, terwijl ik helemaal geen kinderen heb.’

Zorgen voor andermans geluk

Nu zijn alzheimer erger wordt, vergt de zorg voor haar vader meer tijd. ‘Ik besepte ineens: mijn broertje en ik hadden dit niet per se hoeven doen, we konden ook een externe bewindvoerder vragen. Maar het voelde zo vanzelfsprekend dat we dit samen zouden oppakken. Mijn ouders zijn gescheiden, en

‘Het raakt me dat er mensen in mijn leven zijn die voor me klaarstaan’

- 1986**
Geboren in Utrecht
- 2011**
Toegelaten tot BNN University, het interne opleidingstraject van BNN
- 2011**
Krijgt op Radio 6 haar eigen nachtprogramma Nightshift
- 2013**
Wint de Marconi Award in de categorie Aanstormend Talent
- 2014**
Krijgt haar eigen dagelijkse VARA-lunchprogramma Powered by Angelique op Radio 6
- 2016**
Presenteert haar weekendochtendprogramma voor KRO-NCRV op radio 3FM. Ook maakt ze dat jaar een dagelijks programma op zender FunX, genaamd ClassX
- 2017**
Mag als radio-dj het Glazen Huis in tijdens 3FM Serious Request
- 2018**
Start een eigen podcast Angelique’s Voice Notes over liefde, grenzen, muziek, ziek zijn en haar reis door het leven
- 2020**
Presenteert elk weekend Angeliques Afternoon op 3FM, en elke vrijdagavond Solid Vibes op NPO Soul en Jazz

mijn vader heeft geen nieuwe partner die dit eventueel kon doen. Zijn hele leven zorgde hij voor ons, dit is het minste wat we kunnen terugdoen. Ik wil graag dat hij gelukkig is.’

Angelique praat er veel over met haar broer, met wie ze een hechte band heeft. ‘Het is zo fijn dat we het samen doen. Een tijdje terug had mijn vader een fase waarin hij bij ieder goed doel dat aan de deur kwam een lidmaatschap afsloot’, zegt ze lachend. ‘Heel nobel natuurlijk, maar dan zitten we toch wel even een middag te bellen om een en ander terug te draaien. Het is dan heel fijn dat je met z’n tweeën bent, er samen om kan lachen en het werk verdeelt.’ Soms piekert ze over hoe ze het allemaal moeten bolwerken. Maar iedere keer wijst het zich vanzelf. ‘Vorig jaar moest ik na een operatie een paar weken revalideren. Toen heeft mijn broertje de zorg helemaal opgepakt.’

Hulp ontvangen

Een paar jaar geleden werd Angelique zelf ziek. Ze bleek endometriose te hebben. Een pijnlijke, chronische ziekte, waarbij weefsel dat op baarmoederslijmvlies lijkt, buiten de baarmoederholte voorkomt. ‘Toen ik geopereerd werd, moest ik voor het eerst verplicht toegeven aan hulp. Vreselijk moeilijk vond ik dat, ik wilde anderen niet tot last zijn. Een goede vriend confronteerde me daarmee. Hij zei: “Ik voel afstand als jij niet om hulp vraagt, terwijl je die wél nodig hebt. Alsof ik niet goed genoeg ben om jou te helpen.” Dat opende mijn ogen. Ik besepte ineens: ik doe mijn vrienden tekort door niet om hulp te vragen. Sterker nog, als ik het niet doe, beschadig ik misschien wel een vriendschap.’

Na haar herstel werd Angelique op een nacht plots wakker met hoge koorts. Ze voelde dat het foute boel was en wilde snel een Uber-taxi bellen om naar het ziekenhuis te gaan. Maar toen dacht ze terug aan het advies van haar goede vriend. ‘Hij was zo blij dat ik belde. Hij heeft me gebracht en is de hele dag bij me in het ziekenhuis gebleven.’

Er écht zijn

‘Het raakt me dat er mensen in mijn leven zijn die voor me klaarstaan. Mijn vriendschappen zijn een stuk hechter sinds mijn operatie. Er is meer vertrouwen, een diepere band. Ook mijn eigen hulp is oprechter geworden. Sinds mijn ziekte voel ik mijn eigen grenzen beter aan en durf ik goed voor mezelf te zorgen. In het nú leven, dat is zo belangrijk. Ik merk het ook direct als ik het niet doe. Dan zit ik mezelf weer helemaal op te vreten als mijn vader opnieuw hetzelfde verhaal afsteekt. Maar als ik goed in mijn vel zit en er echt kan zijn voor hem, is mijn hulp veel waardevoller.’

‘Soms zegt m’n vader: “Kom je nu helemaal vanuit Amsterdam om voor mij boodschappen te doen? Dat kan ik zelf wel joh.” Nee, dat kan helemaal niet en dat hoéft ook niet. Ik kies er bewust voor om nu hier te zijn, bij jou. Ook hij vindt het soms moeilijk om hulp te ontvangen. Blijkt de appel niet ver van de boom te vallen. Dat is toch de mens eigen, he? Niemand tot last willen zijn. Zanger Typhoon schreef daar een rake zin over in zijn lied *Hemel valt*. “Liefde geven is makkelijk, maar ontvangen van een ander kaliber.” En zo is het.’ ◀

Gewoon geld geven

Wat gebeurt er als Kansfonds geld geeft aan mensen die in armoede leven, en zij zélf mogen bepalen hoe ze dat geld besteden? Dat gaan we onderzoeken, samen met de Hogeschool van Amsterdam. De gedurfde aanpak is in Nederland nog niet eerder onderzocht.

‘Armoede beperkt mensen om zich te ontwikkelen en volwaardig mee te doen in de samenleving’, vertelt projectadviseur Kurdestan Smit van Kansfonds. ‘Wij maken ons al jarenlang sterk voor deze kwetsbare groep. Met verschillende programma’s proberen we oplossingen voor hen te **versnellen**. Maar daarmee zijn we er nog niet. Tijdens onze zoektocht naar andere, inclusieve oplossingen die verschil maken, spraken we ook Roeland van Geuns. Hij is lector Armoede interventies bij de HvA. Dat gesprek mondde uit in een gezamenlijk plan. Het mooie aan dit plan vind ik dat het praktisch en positief is, en hoop geeft aan mensen die nu nog in een uitzichtloze situatie leven.’

Wat zijn de effecten van belangeloos geld geven?

Versnellen

Gewoon geld geven is een vervolg op het programma *Opgroeien in armoede*. Bij de keuze voor het nieuwe programma houden we opnieuw rekening met kinderen. Gebrek aan geld is de oorzaak van veel problemen en heeft vaak een direct gevolg voor de kinderen in het gezin. Door hen geld te geven, kunnen zij zelf de cirkel van armoede doorbreken.

Schaarste

Van Geuns was al jaren benieuwd naar de effecten van belangeloos geld geven. Het zaadje werd geplant toen hij het boek *Schaarste* las: twee Amerikaanse wetenschappers stelden dat mensen die in armoede leven onverstandige keuzes maken door de stress over hun financiële situatie.

Inmiddels zijn er meerdere **internationale studies** die aantonen dat mensen die geld krijgen en zelf mogen bepalen hoe ze dat besteden, hun leven vaak zelf op de rit krijgen. Van Geuns: ‘In Nederland zijn wij de eerste die het effect van onvoorwaardelijk extra geld geven gaan onderzoeken. Ik ben blij dat het er dankzij Kansfonds eindelijk van gaat komen.’

Minder angstig

In het Amerikaanse Stockton ontvangen 125 mensen die in grote armoede leven anderhalf jaar lang 500 dollar per maand. Ze mogen zelf weten waar ze het geld aan uitgeven, toch kiest iedereen overwegend voor boodschappen, rekeningen en schulden aflossen. Ook geven mensen aan zich minder angstig te voelen, en meer tijd door te brengen met hun familie.

Verantwoordelijkheid

Bij de voorbereidingen van de pilot is veel aandacht voor het verantwoord uitvoeren ervan. Het mag niet zo zijn dat mensen door de gift hun recht op toeslagen verliezen. Dan zouden ze na de pilot juist slechter af zijn. Voor een zorgvuldige uitvoering zijn we met verschillende partijen in gesprek.

Impact op sociale stelsel

Vanaf 2021 gaan Van Geuns en collega-onderzoeker Mirre Stallen 100 tot 200 gezinnen volgen. ‘Deze gezinnen leven vaak zeer langdurig in een minimumsituatie’, vertelt Van Geuns. ‘We meten wat er gebeurt met hun onderliggende problemen als de **financiële schaarste** er niet meer is. Is de pilot een succes, dan volgt een grootschalig experiment van twee jaar. Als onze hypothese klopt, is onvoorwaardelijk extra geld geven goedkoper dan een team hulpverleners aan het werk houden. En dát zou enorm veel impact hebben op ons sociale stelsel.’

Naam: Kurdestan Smit
Functie: projectadviseur
Bij Kansfonds sinds: 2017
Hobby's: fotograferen en lezen

LEES VERDER!

Meer weten, of een bijdrage leveren aan dit vernieuwende programma? Ga naar kansfonds.nl/geldgeven of scan de QR-code met de camera van je telefoon.

'Als kind zag ik hoeveel voldoening het mijn ouders gaf om anderen te helpen'

Doen wat nodig is

Ze blinkt uit in 'de harde kant van de zachte sector', zoals ze het zelf noemt. Als directeur van Stichting Taal Doet Meer maakt **Lineke Maat** zich iedere dag sterk voor meer waardering voor buitenschools leren. 'Alleen daarmee kunnen we gelijke kansen creëren voor alle kinderen in Nederland.'

Eindelijk! Lineke ziet vandaag een collega weer in het echt. En dat is wel heel fijn na maandenlang intensief samenwerken zónder face-to-face contact. Op hun kantoor in Utrecht blikken ze terug op een paar hectische maanden. Sinds de lockdown is de stichting platgebeld door scholen en ouders voor extra taalondersteuning voor kinderen. Sommige leerlingen hadden al een achterstand, anderen liepen die nu juist op. Het was voor Lineke dan ook geen vraag of ze in zou gaan op deze acute kreet om hulp. 'Tegen het bestuur van onze stichting zei ik: ik ga voor ons 'coronaproject' financiering aanvragen, maar we moeten vandaag al handelen. Als je doet wat nodig is, krijg je het financieel uiteindelijk wel geregeld, weet ik uit ervaring.'

Razendsnel handelen

Stichting Taal Doet Meer biedt taalcoaching aan anderstalige Utrechters, jong en oud, zodat zij kunnen meedoen in de samenleving. Om in te springen op de behoefte tijdens de lockdown (en daarna) startte de stichting het project Stadsnetwerk Taal en Huiswerk: online taal- en huiswerkondersteuning voor kinderen. Dat deed ze samen met diverse vrijwilligersinitiatieven, de gemeente Utrecht, scholen en de universiteit. Razendsnel werden studenten en andere nieuwe vrijwilligers opgeleid als taal- en huiswerkmaatje. 'Het gaf me veel energie dat alle partijen zo snel en slagvaardig handelden', vertelt Lineke. 'Ook financieel kreeg ik het voor elkaar. Kansfonds begreep de urgentie en maakte meteen geld vrij.'

Omzien naar je burens

Lineke maakt zich haar hele leven al hard voor mensen die niet vanzelfsprekend kunnen meedoen in de maatschappij. 'Mensen die geen gelijke kansen krijgen, dat vind ik heel onrechtvaardig.' Lineke groeide op in Dalfsen, onder de rook van Zwolle, op de boerderij van haar ouders. Hard werken was het devies. Maar nog belangrijker was 'noaberschap': Sallands voor omzien naar de mensen in je omgeving. 'Mijn ouders stonden altijd klaar voor anderen die ziek waren of in zwaar weer zaten. Je leeft niet voor jezelf, zeiden ze. Als kind zag ik hoeveel voldoening het hen gaf om anderen te helpen.'

Strijden voor meer waardering

Niet gek dus dat Lineke later bij maatschappelijke organisaties terecht kwam. Al negen jaar bestiert ze met veel passie de stichting Taal Doet Meer. Daarvoor was ze onder meer adjunct-directeur bij stichting VluchtelingenWerk Utrecht. Ze is goed in het regelen van 'de harde kant van de zachte sector'. Dus: bouwen aan een financieel en organisatorisch sterke organisatie, met een maatschappelijk belang.

'Tijdens de lockdown kwam er plots meer waardering voor ons, en buitenschools leren in het algemeen', vertelt Lineke. 'Daar ben ik erg blij mee. Als we in Nederland gelijke kansen willen voor kinderen met een leerachterstand, moet er meer financiële steun komen voor buitenschoolse leervormen. En een betere samenwerking met scholen. Want scholen hebben buitenschoolse partners hard nodig – ze zijn vaak al zo overbelast. Hopelijk helpt de extra waardering om die doelen in de toekomst te bereiken.' <

Kansfonds zet werk van Augustijnse orde voort

De Augustijnen vormen een van de oudste kloosterorden van de katholieke kerk. Al eeuwenlang zijn zij actief in parochies en scholen en maken zij zich sterk voor mensen die het moeilijk hebben. Maar de orde vergrijsst. Daardoor rijst de vraag wie hun werk het beste kan overnemen. 'Met hulp van Kansfonds komt onze erfenis goed terecht', zegt eindverantwoordelijke pater **Pierre Stikkelbroeck**.

De eerste Augustijnen zijn al in de 17e eeuw actief in Nederland. Vooral in grote steden als Amsterdam, Utrecht en Eindhoven stichten ze eigen parochies en scholen. Inmiddels is de orde in ons land nog ongeveer 22 paters en broeders sterk. Ongeveer de helft daarvan woonde tot voor kort in klooster Mariënhage, in het centrum van Eindhoven. Maar enkele jaren geleden werd dat grote kloostercomplex te bewerkelijk om te onderhouden – de meesten van hen zijn inmiddels boven de tachtig. Daarom verhuisden ze samen naar een appartementencomplex aan de rand van de stad. Ieder heeft een eigen appartement en samen delen ze een gemeenschappelijke ruimte en een kapel. Pater Pierre Stikkelbroeck (82) is een van de bewoners en eindverantwoordelijke van de kloosterorde. 'Er staan de nodige rollators in de gang, maar toch vormen we nog een vitale gemeenschap. Iedere dag komen we bijeen voor een gebedsdienst, of de eucharistie. Maar het werk dat we altijd deden hebben we inmiddels moeten opgeven. Helaas ook ons welzijnswerk. Vandaag de dag kiest bijna niemand meer voor een kloosterleven. En wij worden nou eenmaal een dagje ouder.'

Welzijnswerk

Goed doen voor een ander is een belangrijk thema voor de Augustijnen. Volgens Augustinus, de naamgever van de orde, vormt de liefde het hart van het christelijk geloof. Vanuit die gedachte hebben de Augustijnen een eigen fonds, waarmee ze sociale projecten in Amsterdam-Noord een financieel steuntje in de rug geven, zoals vluchtelingen hulp en de 'sociale' kruidenier. Dat is een soort voedselbank, maar dan voor producten als wc-papier en wasmiddel. De Augustijnse orde is eeuwenlang een vertrouwd gezicht geweest in katholiek Amsterdam. Ze hadden hun eigen parochies, zoals de voormalige schuilkerk 'De Star' op de Oudezijds Achterburgwal en de Sint Augustinuskerk in Nieuwendam (inmiddels Amsterdam-Noord). Vooral met de bewoners van Amsterdam-Noord hebben de Augustijnen steeds een hechte band onderhouden. Dat was en is niet het makkelijkste deel van de hoofdstad. Werkeloosheid en armoede komen er tot

'De orde wordt nu eenmaal een dagje ouder'

op de dag van vandaag veel voor. Om die reden draagt de orde de Amsterdamse wijk nog steeds een warm hart toe.

Erfenis

Stikkelbroeck: 'Maar het beheer van een fonds en het beoordelen van projectaanvragen kost tijd en aandacht. Daarom zijn we op zoek gegaan naar een manier om ons werk duurzaam en integer voort te zetten. We vinden het onze morele verantwoordelijkheid om dit goed te regelen', vertelt de pater. 'Daarom besloten we om een deel van ons vermogen toe te vertrouwen aan Kansfonds. In totaal gaat het om zo'n anderhalf miljoen euro. Met dat geld en de opbrengst uit beleggingen kan Kansfonds de komende tien jaar de projecten steunen die al eerder een beroep op ons deden, of die passen bij de idealen van de Augustijnen. Zo komen mensen die onze steun nodig hebben niet in de kou te staan, ook niet als wij zijn verdwenen', aldus Stikkelbroeck. 'Kansfonds beheert als het ware onze erfenis. Voor een kloosterling is geld nooit een doel op zich, maar altijd een middel om andere mensen te helpen. Nu wij dat zelf niet meer kunnen doen, zijn we blij dat Kansfonds dit van ons overneemt. Dat gebeurt op een heel professionele manier, met veel gevoel voor de katholieke sociale traditie waarvan wij deel uitmaken.'

'Het geld dat Kansfonds uit dit Augustijnse potje gebruikt om projecten te steunen, draagt wel onze naam. Kansfonds bood de mogelijkheid om binnen Kansfonds een 'fonds op naam' op te richten. Dat werd Fonds Prosan. Zo blijft de herinnering aan de eeuwenoude band van de Augustijnen met de projecten toch leven.' <

'Mensen die onze steun nodig hebben, komen niet in de kou te staan, ook niet als wij zijn verdwenen'

AUGUSTIJNSE ORDE

De Augustijnen bestaan al sinds de middeleeuwen. De kloosterorde laat zich inspireren door Augustinus, een van de belangrijkste theologen uit de eerste eeuwen van de katholieke kerk. Naast boeken over het christelijk geloof, preken en biografische geschriften stelde Augustinus ook een 'Regel voor de Gemeenschap' op: de oudste kloosterregel van het westen. De liefde voor God en de naaste vormt volgens Augustinus het fundament van iedere kloostergemeenschap. Een van de bekendste Augustijnen is de Duitser Maarten Luther (1483 – 1546), theoloog, kloosterling en geestelijk vader van de Reformatie. Aan het eind van de 18de eeuw hebben de Augustijnen wereldwijd 1.500 kloosters en 20.000 leden.

Op Hollandse bodem

De eerste helft van de 20ste eeuw is een bloeiende periode voor de Augustijnen in Nederland. Naast de vele parochies die Augustijnen ondersteunen, leveren hoog aangeschreven middelbare scholen bekende leerlingen af zoals Godfried Bommans, Dries van Agt en Pim Fortuyn. Ook brengt de orde prominente wetenschappers voort op het gebied van theologie en filosofie. Daarnaast zijn Nederlandse Augustijnen actief als missionarissen in Bolivia en Papoea-Nieuw-Guinea en hebben ze een studiehuis in Parijs. Maar door de secularisatie in tweede helft van de 20ste eeuw kiezen steeds minder mensen voor het kloosterleven. Momenteel telt de orde nog zo'n 2.300 leden, waarvan er ongeveer 22 in Nederland wonen. Het sociale werk dat vroeger vanuit de kerken en andere levensbeschouwelijke organisaties werd gedaan, is tegenwoordig een taak van de overheid.

Petje op

—» Voor een ander klaarstaan, opstaan, in de bres springen. Het vergt moed en een groot hart. Want je moet het maar doen, vrijwillig. Petje af!

Beste meneer of mevrouw,

Hoe gaat het met u?

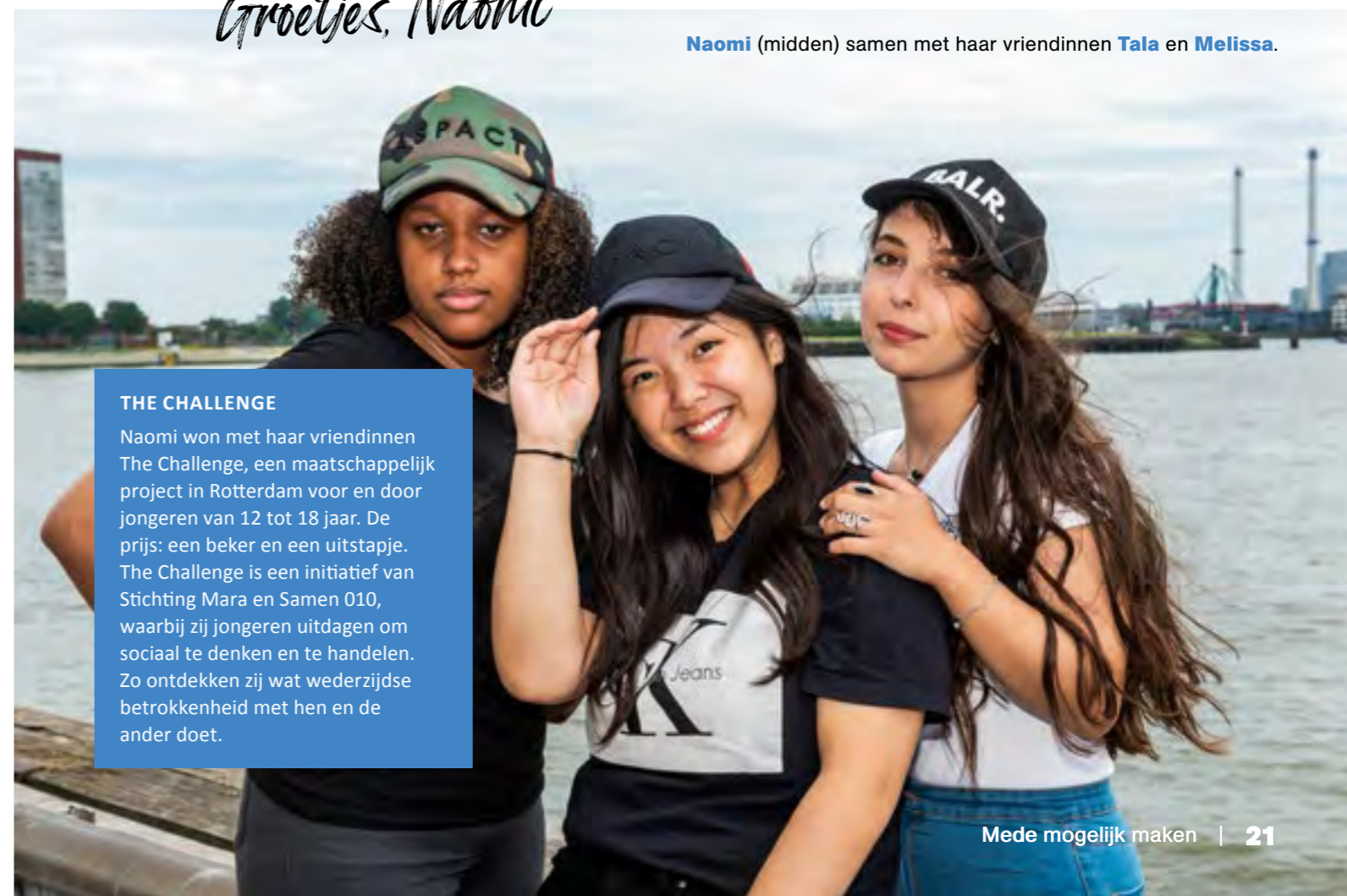
U voelt zich vast alleen. Gelukkig komt er mooi weer aan. Ik heb een vogel van origami voor u gemaakt. Hopelijk voelt u zich daar wat beter door. Weet dat u niet alleen bent.

'Deze brief schreef ik aan een oudere in een verpleeghuis in Rotterdam. Samen met vriendinnen gaf ik tijdens de coronacrisis aandacht aan kwetsbare ouderen, zodat ze zich niet zo eenzaam zouden voelen nu familie en mantelzorgers niet op bezoek konden komen. We kwamen op het idee door onze coach bij The Challenge, een maatschappelijke schoolstage voor de hele klas. Normaal gezien zouden we een activiteit hebben georganiseerd, maar dat kon niet door corona.'

'Op de eerste brief heb ik wel even zitten broeden. Waarover moest ik schrijven? Ik wilde graag iets sturen wat mensen blij zou maken. Dus schreef ik over de dingen die mij vrolijk maken: het mooie weer en origamivogels. In elke envelop stopte ik een vogeltje van origami. Zo schreef ik 22 brieven, een vriendin maakte een video over de natuur die mooi in bloei stond, een ander maakte tekeningen. Onze coach leverde onze berichtjes af. Van haar hoorden we hoe blij de ouderen ermee waren. Op afstand zoveel kunnen betekenen, dat vond ik heel fijn.' <

Groetjes, Naomi

Naomi (midden) samen met haar vriendinnen Tala en Melissa.

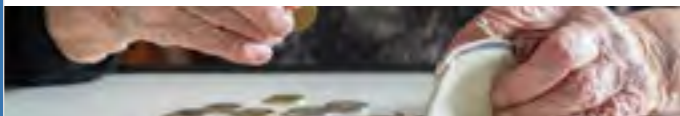
THE CHALLENGE

Naomi won met haar vriendinnen The Challenge, een maatschappelijk project in Rotterdam voor en door jongeren van 12 tot 18 jaar. De prijs: een beker en een uitstapje. The Challenge is een initiatief van Stichting Mara en Samen 010, waarbij zij jongeren uitdagen om sociaal te denken en te handelen. Zo ontdekken zij wat wederzijdse betrokkenheid met hen en de ander doet.

Kansfonds
1,74k volgers
21 jul -

Primeur! Wij starten een vernieuwende aanpak van langdurige armoede in Nederland. Zo willen we helpen waar niemand anders dat doet of durft.

Wij starten een pilot waarin we geld geven aan mensen in armoede. Zo maken we mogelijk dat deze Nederlandse gezinnen zélf bepalen waar ze de meeste behoefte aan hebben. Een oplossing die simpel en vernieuwend is en uitgaat van een positief mensbeeld... [lees meer op pagina 14](#)

Gewoon Geld Geven - Kansfonds

kansfonds.nl

290 • 74 Opmerkingen

Like • Opmerkingen • Deel • Verstuur

Armijn van Roon • 3rd
Partner in verhuizing

'Wow! Gedurfd en hoopvol dat jullie dit zo aanpakken. Ik heb er vertrouwen in dat het in een heel aantal gevallen veel meer gaat opleveren dan de reguliere 'armoederoutes.'

Interessant • 2 Reageren

Bas Pleck • 2de
Werkzaam als zelfstandig adviseur in de transitie

'Ingewikkelde problemen vragen niet altijd een ingewikkelde oplossing. Arme mensen hebben gewoon te weinig geld. Fantastisch dat Kansfonds hiermee, samen met Roeland van Geuns, aan de slag gaat.'

Interessant • 2 Reageren

Hermen van Dorp • 2de
Coördinator opbouw van de Huis van Dominicus te Utrecht

'Wat een mooi en innovatief initiatief van Kansfonds om het thema armoede op een andere manier te benaderen. Dat getuigt van lef, vertrouwen en gewoon doen.'

Interessant • 2 Reageren

WIE GEEN GELD HEEFT, *doet niet mee*

'Zien mensen het aan me?' vroeg Stella de Swart zich vaak af. In het boek *Wie geen geld heeft, doet niet mee* wil ze een unieke en realistische inkijk geven in het leven van iemand die ieder dubbeltje moet omdraaien.

Vroeger leidde Stella een prettig leven, tot haar relatie uitging, ze kanker kreeg en haar baan verloor. Langzaam werd haar leven ingewikkelder. Hoe zorgt ze dat er voldoende eten is voor het gezin? Waar betaalt ze het overblijfgeld van de kinderen van? En hun kleding? Maar bovenal: hoe vindt ze een weg uit de armoede? Eén ding

werd helder: het vereist een ijzeren doorzettingsvermogen. Het boek verschijnt naar verwachting op 17 oktober, mits het Stella lukt om de startkosten bij elkaar te krijgen. Wil je hieraan bijdragen? Houd onze social-media-kanalen in de gaten voor meer informatie.

'Al jaren begeleid ik een meisje – laten we haar Kim noemen. Kim is bijna 19 en heeft een heftig verleden. Vol trauma's, ongewenste verhuizingen, geweld, jeugdzorg en instellingen. Ze is slachtoffer van seksueel misbruik en mensenhandel. Al jaren zoekt ze naar de juiste hulp en niemand lijkt een concrete oplossing te kunnen bieden of iets te verzinnen wat haar echt helpt.'

'Door alles wat Kim heeft meegemaakt, heeft ze moeite om mensen te vertrouwen – óók hulpverleners. Het heeft mij meer dan een jaar gekost om haar vertrouwen te winnen. Inmiddels kan ik met haar lezen en schrijven. Ook bij haar moeder heb ik het vertrouwen gewonnen. Daarvoor ben ik ze nog altijd dankbaar.'

'Het mooie aan de samenwerking tussen de 100% ambitie pilot, Kansfonds en IPW, is dat Kim met geen van hen in gesprek hoeft. Geen intake, geen vragenlijsten. Ze hoeft niet opnieuw haar verhaal te vertellen en geen toekomstplannen te maken met doelen die voor haar onbereikbaar lijken. Er is vertrouwen. Zolang Kim met mij in contact blijft en zolang ik met het Kansfonds en IPW in contact blijf, is het goed!' ❤️

Nanda Hofstede, coach bij Qpido

KENNIS- SESSIES VOOR INLOOPHUIZEN

Op 7 oktober is er een landelijke uitwisseling voor de deelnemende inloophuizen aan Fonds Franciscus. Tijdens de dag openen deelnemers en partners in heel het land hun (digitale) deuren met workshops en interactieve sessies. Zo wordt er bijvoorbeeld een workshop 'ervaringsdeskundigheid in inloophuizen' aangeboden. We kijken uit naar een inspirerende dag!

[kansfonds.nl/
fondsfranciscus](https://kansfonds.nl/fondsfranciscus)

OPENHARTIG BLOG

In een treffend en openhartig blog van hulpverlener Nanda Hofstede vertelt ze wat de impact van het maatwerktraject is op Kims leven. Lees de hele blog hier: kansfonds.nl/blognanda

Over de 100% ambitie pilot

Kansfonds werkt samen met het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) aan de 100% ambitie pilots. Dit is onderdeel van Actieprogramma Dak- en Thuisloze Jongeren van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Het doel: geen enkele jongere meer langdurig in de opvang of op straat.

EEN BETERE WERELD, OOK ALS JE ER NIET MEER BENT

Iets betekenen voor een ander kan op zoveel manieren. Zelfs als je er niet meer bent. Wil je dat jouw idealen voor een betere samenleving blijven voortleven? Dan kun je, net als vele anderen, Kansfonds in je testament opnemen. Zo bied je de meest kwetsbare mensen in onze maatschappij een houvast.

Wat past bij jou?

Een nalatenschap is een heel persoonlijke keuze, misschien heb je voorkeur voor een bepaald thema, een speciale doelgroep of regio. We spreken graag met jou je wensen en de mogelijkheden door. Ook zijn er verschillende vormen van nalaten mogelijk.

Hoe werkt een nalatenschap bij Kansfonds?

Je kunt op verschillende manieren nalaten via een testament:

- 1 Kansfonds als (mede)erfgenaar opnemen** Kansfonds ontvangt dan een door jou vastgesteld percentage van je nalatenschap om aan projecten te besteden.
- 2 Een legaat schenken** Je kunt bepaalde goederen of een vastgesteld bedrag nalaten. Ook aandelen of effecten vallen hieronder.
- 3 Nalatenschap onder recht van vruchtgebruik** Je kinderen of partner blijven gebruikmaken van je eigendom. Na een bepaalde periode, meestal na het overlijden van de partner of kinderen, vervallen deze eigendommen aan Kansfonds.
- 4 Een fonds op naam nalaten** Je richt een eigen fonds op, met een zelfgekozen naam en zelfgekozen doelen. Kansfonds beheert dit fonds. Dit is mogelijk vanaf 50.000 euro.

Kansfonds heeft een ANBI-status. Dit betekent dat wij geen belasting over de nalatenschap hoeven te betalen. Je geld gaat dus volledig naar het project of thema waar jouw hart naar uitgaat. Eventueel kunnen wij optreden als executeur. Wij nemen dan bepaalde taken op ons bij de uitvoering van het testament.

Wil je meer weten over nalaten aan Kansfonds? Vraag dan geheel vrijblijvend de gratis brochure 'Nalaten aan Kansfonds' aan via kansfonds.nl/nalaten of bel 035 624 96 51. Zo kun je alles rustig doornemen voordat je een beslissing neemt. Bespreek je je vragen of wensen liever persoonlijk? Neem dan contact op via: e.vanharten@kansfonds.nl

Erika van Harten
Adviseur filantropie

SOMMIGE MENSEN BLIJVEN JE VERBAZEN. DOOR HUN DOORZETTINGSVERMOGEN, DIEPE VERTROUWEN OF GRENZELOZE INZET VOOR ANDEREN. KRACHTPATSER VAN DEZE MEDE: JENNIFER (53).

Wat zou ze graag een baan willen. Maar haar hopeloze onzekerheid zit Jennifer in de weg. Moedeloos wordt ze ervan. 'Ik heb nauwelijks werkervaring, mijn Nederlands is nog niet perfect en ik ben inmiddels 53. Wat heb je een werkgever dan te bieden? Ik zorg al negentien jaar fulltime voor mijn kinderen, waarvan één een hartafwijking heeft. Ik wil er altijd volledig voor ze zijn. Iedere keer denk ik: als ze zelfstandiger worden, zoek ik een baan.'

IMPACT VAN YOGALES

Op een middag komt Jennifer terloops langs sportvereniging Ladyfit in de Utrechtse wijk Kanaleneiland: 'Voor vrouwen van alle leeftijden en culturen'. 'Dat ziet er leuk uit, dacht ik, en heel betaalbaar. Ik waagde de kans en schreef me in.' Na de eerste yogales is Jennifer meteen verkocht. 'Ongelooflijk dat zulke kleine bewegingen zoveel effect hebben op je lichaam en geest. Voor het eerst voelde ik me mooi, van binnen en buiten.' Ze besluit vanaf dat moment elke week naar yoga te gaan. 'De oefeningen maken me geestelijk sterk.'

Na anderhalf jaar yoga voelt Jennifer zich een ander mens. 'De lessen, de begeleiding en de groep vrouwen fleuren me zo op! Ik heb wat meer zelfvertrouwen en ben minder verkrampt. Dat positieve gevoel heeft een sneeuwbaaleffect. Inmiddels denk ik: ik ben inderdaad wat ouder, maar heb ook veel te bieden. Zorgzaamheid, geduld, levenservaring. Een paar weken terug vond ik de moed een sollicitatiebrief te schrijven. Binnenkort mag ik op gesprek komen!' <

Uitgelezen? Geef Mede door
aan iemand anders!

'Voor het
eerst voelde ik
me mooi'

Wil je donateur worden?

Scan de QR-code met de camera
van je telefoon of ga naar

kansfonds.nl/doneren